

A régiek Aranykertyének folytatása.

Ne így akatsz ám meg-fosztani bennünket
 Minden élelmünktől — — —

Hab. Mi jövetelünket.

Nem kell hallod, ilyen balra magyarázui,
 Úst-még szád: mert nyelved most talált hibázná
 Semmi kárt nem teszünk, erősen fogadom
 Úttökömré, ibol parolám is adom.
 Tsak bortsáfs-el kérlek szabadon 's békével
 Hiddel — — —

Töltés.

— — No! itt nem még; játtszik életével
 A' ki tsak meg-mottszan is álló helyéből,
 Arnyival is inkább ha tejeségéből
 Rajtam erőszakot igyekezik tenni.

Hab.

Né. tréfáldj. — — —

Töltés. No! nem; má-fele kell menni.

Nints itt Ország-útya! nem ládd hogy tilalmos, (a)

Itt az út? itt járni mindennek ártalmos.

Azért ne-is — — —

Hab. engedj; nem leszünk károdra

Meg-lásd, hasznot hajnak egész hasznodra

Lám bizony, magad se tudod Megyed javát.

Gonosznak itéled jó Barátod szavat.

U

Özön

(a.) *A Töltés mellett fenn álló Czimar, vagy
 hatar fojása mutat Zichy Grófnak.*

zön lefzsz az Áldás! — — —

Töltés, Ni! most mit beszélsz?

Hiszem ha át' jöhetsz, mindent Sárral bélsz.
ingyárt el-borítod belső térségemet,

'S átkozottnak azért majd mondnak engemet.
etéft, rétet, Falut, mind edgyre pufztítasz
Egyenesre utat és szántást limitasz.

Mind embert, mind barmot élelmétől fosztod
Es Takarmányokat másoknak el-osztod. (a.)
' szegény szájából utólsó falattyát,

Ki-kapod, 's el-töröd a' Kenyérnek bottyát.
ádd! mitsoda Károk ezek? — —

Hab — — Hoho Pajtás!

Jól van; 's hát nem tudod, hogy e' haszon haj-
tás?

gáz, hogy meg-mofsuk a' gabonák tövét.

De hát Kár ez? Nem így adjuk-meg az övét?

Igy indulnak szárba, 's szalmásabban nőnek,
Ekképpen térszik az Esz endőt-is bőnek.

A' szántott föld puhább; lefzsz a' Rét 'firossabb,
A' Ország úttya-is egyenlőbb tsinofsabb.

A' Faluk, melyekben bé-találunk menni,
Egészelesebbek szoktak bizony lenni.

Ki-seprünk belölök fokféle ruttságot,

Ganój levét, és más egyéb tsunyaságot.

Dombra sokta Kiki rakni takarmányát;

Vizszük hát tsak holmi giz - gaz maradványát.
Szegénytől mit vennénk? holott magának sints.

Bo-

(a.) Az Árvis fel-szedi a' Csalló-közben, annak
idejében, a' Bogjákat, Kalángyákat, 's el-vi-
fszi, Isten tudja hová, Buda-felé.

Botsáfs hát békével! — — —

Töltés. Te patvarkodé! nints

E' földön ravaszszabb 's agya furtabb nállod,

Szaporitni a' szót miért nem sajnálsz?

Nem csak akkor szoktad e' Megyét borítani;

Mikor a' Vetése földön kezd viritni.

Hanem a' nagy Nyári munka idején-is,

Aratás elején, Hordás közepén-is.

Ekkor sok kepéket, Keresztes buzákat

Fel-kapsz, 's el-viszed az árpa k langyákat.

Sőt ne hazudj: mert az réti bogjákat-is

Vagy rablod, vagy rontod a' Kazalokat-is.

Igy éhel halókká embert, barmot tészel.

Ne mond hát: hogy nekünk kárunkra nem lészel.

Azért, vagy így, vagy úgy! de el-nem botsátlak,

Meny vizfiza — ez uttal szivefisen nem látlak.

Sőt majd úgy meg — — —

Hab. Lásan! Töltés bátya lásan!

Ne fenyegetődzél olly fennyen 's magafsan,

Lám csak errodig láttsz, már el-hízzem 's látom

De jer, észre hozlak, csak hald-meg Barátom!

Ha meg-esnék-is az, hogy illy kárt vallyanak

A' Csalló-köziek; de meg-botsáfsanak

Mert edgy-felől ha kár, más részről meg haszon

Nem marad még azért erszények horpafzon.

Mivel annyi halat szoktam ő hozzájok

Vinni, hogy szüntelen tele áll Bárkájok.

'S noha mind untalan zavarják, keverik

Halas-tavaikat, még-is mindig merik.

Mellyből meg-is szokták magokat pénzelní.

Magok-is mellettem készek itt felelní.

Pedig ehhez szántás, vetés és aratás

Nem kell, sem kaszállás, hordás, vagy nyem-
tatás.

Másként esztendeig kell nekik dolgozni,

Ejjelt, Napot, edgyé tevé fáradozni

Még-is, edgy kis pénzre szert alig tehetnek,

Sok munka után-is tsak alig élhetnek.

De így napról napra, hogy ha meg-éhezik

Indúl Kürtőjéhez (a.) 's mihelyt meg-érkezik

Szákját belé veti, és kavarit vele,

Edgyet, 's egyfzeribe hallal merült tele.

Azonban ki-vonnya belőle nehezen —

Hát olly fok az áldás, hogy maga-is ezen,

El-bámúl; 's örömmel mégyen-el mellőle,

Maga-is jól lakik, pénzez-is belőlle.

Még a' szegény ember-is így jőbban élhet,

Leg-alább minden nap jól lakást remélhet.

Tsak ha halászatot nézni megy-is lába,

Edgy két darab halat vetnek a' szájába.

Mitsoda boldogság ez? — — —

Töltés. Gonosz Portéka,

Otsmány tsufelódó Nemzet maradéka!

'S hát szemeinket bé-kőtni így akarod?

Ravaszágod' hát illy szép színnel takarod?

Tán hát erővel-is által akarsz jőni?

Hihető, hogy ezért kezdél felyebb nőni.

Esküszöm, hogy által nem jőszsz e' határon.

Hab.

Vóltam én két pénzel, mászfzor-is Vásáron.

Ne

(a.) *A' mit másutt vésznek vagy varsának hívják, azt itt, Általnak nevezik; ennek a' Hal fogját, melly Alföldi Kürtő formára van készítve, mondják osztán a' Csalló-közök Kürtőnek.*

Ne gondold! hogy könnyen meg-ijjedjek tőled,
Bár özönnel okádd, mérgeidet belőled.

Már meg vallom, hogy van nékem olly szokásom,
Hogy ahol nints szabad által-botsátásom.

Erőszakot tészek, még-is meg-kell lenni.

Töltés.

Vészem észre, most-is, azt akarász hát tenni!
De tudd-meg nékem-is van fűzfa fegyverem.

Számos óltaltalmazó, segítő emberem.

Tsak edgyet kiáltok; mingyárt jelen lésznek,
Néked ellent állnak, rajtad erőt vésznek.

Nem tanátslom azért, hogy erőszakhoz nyúlly.

Ne hogy osztán, nem vélt esetedem búfally.

Jobb hogy vizsgálja szaladsz, Megyém' ellensége!

Hallod: száz szónak-is, ihol edgy a' vége.

Takarodj szaporán

Hab. Ni! ha meg-ijjednék.

Tőle, vagy ha néki könnyeden engednék;

Nagy vitéz volna ő — De tán nyelve tsapját

Majd le-ejti, és el-hullattya kalapját.

Ugy nézz a' szemembe! még ma el-felejtéd

Nyakafságod, 's porba petsenyéd-is ejted.

Meg adod árát ez embertelenségnek,

Rémitő példája léfysz a' nyelvefségnek.

És mit-is instálljak? Hab társaim, rajta!

Sok szép szavainkra, lám femmit se hajta.

Erőszak! hatalom!

Töltés. No! én protestálok.

Egre, földre; Csalló-közre ápellálok.

Az ebek ifszák-meg annak dühöfs vérét,

A' ki mér próbálni, 's így adja-meg, bérét.

Ki hull foga, lába törik, 's még ma korán

Edgyütt leszfz, tudja meg, Plutoral Vatsorán,
Kinek kell az élet? mingyárt mennyen hátra,
Halál fején, a' ki mász ez Ararátra.

Protestálok! — — —

Hab. Nemes; nem tsuda hogy kiált.

Valaha valami próbát talám ki-ált.

De ne irtozzatok Tárfaim! ő tőle —

Senki még tsak meg-fe mottszannyon előle.

Tsak Torök ez! elébb köti a' koszorút,

Mint sem el-végezné a' véres háborút.

A' gyözedelemmel nagyon ditsekedik,

Pedig majd nyakába veszély kerekedik;

Tsak jertek! rontsuk-meg, hágjunk tetejére,

Emlékeztetsuk rá az Anya tejére. (a.)

Hadd tudja-meg: mi vólt? 's mi leszfz jövendőben?

Ne bizzon illy rongyos alattsony terőben.

Fogjuk körül, 's mossuk ki éppen tövéből,

Még a' Tengerbe is vigyünk követséből.

Most rajta vitézek! — — —

Töltés. Meg-álly! mingyárt meg-hal,

Valaki közelebb a' hegyemhez talpal.

Még emlékezete-is a' föld színéről,

El-vész, soha szó se leszfz Nemzettségéről.

Jobb kiki fejére hogy vífellyen gondot!

Ne kövefsétek Ti Habok! e' bolondot.

Vizen hozott, vizen 's vizre vízfz Titeket.

Még ma el-vefztitek érte élteteket.

Nemefsek, Polgárok! hamar segítségre, —

Jöj-

(a.) *A' Töltésnek Anya a' föld, a' földnek teteje pedig a' Viz, melly sokszor semmivé téfzi ezt az Anyák Fiát, sok helyyeken.*

Jöjjetek frissen a' dühödt ellenségre. —

Csalló-köz ne botsásd! — — —

Hab. Már ne-is halgafsuk.

Szavát; hanem frissen tövöböl áfatafsuk.

Csak szalma tűz néki, minden bátorsága.

Rajta !! Amott már edgy tün által-is hága.

Mondjad azoknak-is, hogy réft keressenek,

A' mellyen könnyebben által mehefsenek.

Te közepit furjad, Ti a' tetejére

Mászfzatok, hozzátok a' Pietykát eszére.

Hól leg' alacsonyabb 's vö'gyesebb? nézzétek

Utatok mindnyájjan arra intézzétek.

Itt magafs; hát tövét véfsétek, áfsátok

Ha lehet fenékkal-is fel-fordittsátok.

Ugy, ugy! még-is jobban! most mingyárt meg-adja

Magát; Brávo! ihol már szinte szaladja.

Idé most Társaim mind! ez erőfségen

Itt vágjuk magunkat által. Lám be régen

Vitattyuk, infálllyuk! No tsak most mind rajta!

Utánnam jöjjetek, zuh! — —

Töltés. Jaj, Pekol fajta!

Oh Csalló-köziek! kérlek ne hagyjárom.

E' dühöfs Árviznek eléb is álljatom.

Pongrácz! (a.) tsak szaporán, Te az embereket

Vettesd-ki, 's mond meg hogy ronnyák Tölkéfeket.

Nézd: meg-febfiték már itt derekamat

Amot

(a.) Pongrácz, edgy Megyeri községes Polgár,
ki a' Vármegyétől 80 forint esztendei fizetés-
sel, a' Csiliz Töltésének Ballérjává, Hadna-
gyává, gondviselőjévé tététt, az el-mdle
Eszkendőben.

Amott a' mint érzem furiák öldalomat.
 Siefs, és ne képsél segítségre jöni,
 E' rélt náddal avagy veszfzövel bé-szöni.
 Fogd-el ezt a' vizet — — —

Hab. Haba boldogtalan!

Minden mesterséged immár haszontalan.
 Nem akkor szokták a' Lovas brakolni,
 Mikor tsatára vagy harcára kell rukkolni.
 Késö a' segítség, ha már által vágta
 Magát az ellenség — Ládd itt-is meg-hágtá
 Már szanaszélét hátad a' viz, mindenfelöl
 Omlik, zug, körül vett mind kívül, mind belöl.
 Hadd jajgafson! így jár, a' ki a' szép szóak,
 Nem enged — már szabad uttya az hajónak.
 Ti vitéz Tárfaim! utánam tartsatok,
 Te! maradj magadnak; rá fe halgafsatok.
 Ládd Te embertelen! — — —

A' Töltés firalma.

— — — Jaj nyomorult fejem!
 Im most forr torkomra az Anyai tejem.
 Meg-ronta! Jaj nekem! Jaj a' Megyémnek-is,
 Oh bizony jaj! fok viz-vette Helységnek-is.
 Jó estvét Csalló-köz! ihattsz már eleget,
 Nem láttsz most egyebet, tsak vizet és eget.
 Így jár az az Ország, mellynek lakosai
 Restek, és nintsenek erőfs gránitzai.
 A' mellynek határit, ha szorgalmatosan
 Nem őrzik, vagy Kordont nem vonnak okolsan.
 Könnyen szabad utat ad az ellenségnek,
 Helyyévé lészén fok szerentsérlenségnek.

(A' többi mászfzor következik.)